ВФП отворен доброволен пензиски фонд – Скопје

Финансиски извештаи
за годината што завршува на
31 декември 2022 и
Извештај на независните ревизори

СОДРЖИНА:

	Страна
Извештај на независните ревизори	1 – 2
Извештај за нето средствата на фондот	3
Извештај за работењето на фондот	4
Извештај за промените на нето средствата	5
Финансиски показатели според сметководствени единици	6
Извештај за бројот на сметководствени единици	7
Белешки кон финансиските извештаи	8 – 25
Прилози	

ул. Даме Груев бр. 7
1000 Скопје
Република Северна Македонија
Тел: +389 (0) 2 3166 144
Факс: + 389 (0) 2 3166 156
www.mazars.mk

ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИТЕ РЕВИЗОРИ

ДО ЧЛЕНОВИТЕ НА
ВФП отворен доброволен пензиски фонд – Скопје

Извршивме ревизија на приложените финансиски извештаи на ВФП отворен доброволен пензиски фонд – Скопје (во понатамошниот текст "Фондот"), кои се состојат од Извештајот за нето средствата на фондот на ден 31 декември 2022 година, како и Извештајот за работењето на фондот, Извештајот за промените на нето средствата, Финансиските показатели според сметководствени единици и Извештајот за бројот на сметководствени единици за периодот од 27 јули 2022 до 31 декември 2022 година и преглед на значајните сметководствени политики и останатите објаснувачки белешки.

Одговорност на раководството за финансиските извештаи

Раководството е одговорно за подготвувањето и објективното презентирање на овие финансиски извештаи во согласност со регулативата на Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување („МАПАС") и сметководствената регулатива која се применува во Република Северна Македонија и интерна контрола за која раководството смета дека е неопходна за подготвување на финансиските извештаи кои не содржат материјално погрешно прикажување, без разлика дали тоа е резултат на измама или грешка.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да изразиме мислење за овие финансиски извештаи врз основа на нашата ревизија. Ние ја извршивме нашата ревизија во согласност со Законот за ревизија и стандардите за ревизија кои се во примена во Република Северна Македонија. Овие стандарди бараат да ги почитуваме етичките барања и да ја планираме и извршиме ревизијата на начин кој ќе ни овозможи да добиеме разумно уверување дека финансиските извештаи не содржат материјално погрешно прикажување.

Ревизијата вклучува спроведување на постапки за собирање на ревизорски докази за износите и обелоденувањата во финансиските извештаи. Избраните постапки зависат од расудувањето на ревизорот, вклучувајќи ја и проценката на ризиците од значајно погрешно прикажување на финансиските извештаи, настанато како резултат на измама или грешка. При проценувањето на овие ризици ревизорот ја разгледува интерната контрола релевантна за подготвување и објективно презентирање на финансиските извештаи на Фондот со цел дизајнирање на ревизорски постапки кои што се соодветни на околностите, но не и со цел на изразување на мислење за ефективноста на интерната контрола на Фондот. Ревизијата, исто така, вклучува и оценка за соодветноста на користените сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на раководството, како и оценка на севкупното презентирање на финансиските извештаи.

Веруваме дека ревизорските докази кои ги имаме собрано се доволни и соодветни за да обезбедат основа за нашето ревизорско мислење.

(продолжува)

ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИТЕ РЕВИЗОРИ

ДО ЧЛЕНОВИТЕ НА
ВФП отворен доброволен пензиски фонд – Скопје (продолжение)

Мислење

Според наше мислење, финансиските извештаи реално и објективно ја прикажуваат финансиската состојба на ВФП отворен доброволен пензиски фонд – Скопје на ден 31 декември 2022 година, како и неговата успешност, промените на нето средствата, финансиските показатели според сметководствени единиции и промените на бројот на сметководствените единици за периодот од 27 јули 2022 до 31 декември 2022 година, во согласност со регулативата на Агенција за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување („МАПАС") и сметководствена регулатива која се применува во Република Северна Македонија.

МАЗАРС РЕВИЗИЈА ДОО Скопје

Ненад Ранѓеловиќ
Управител

Ненад Ранѓеловиќ
Овластен ревизор

Скопје
20 март 2023 година

ИЗВЕШТАЈ ЗА НЕТО СРЕДСТВАТА НА ФОНДОТ
НА ДЕН 31.12.2022

Р.бр	Група на конта или конто	Позиција	Белешки	31 декември 2022
1	2	3	4	6
1	10	Парични средства	3	1.802.516
2	11	Побарувања од продажба на хартии од вредност		-
3	12	Побарувања по основ на вложувања		-
4	13	Побарувања од Фондот на ПИОМ		-
5	14	Побарувања од други пензиски фондови	4	3.008.246
6	15	Побарувања за дадени аванси		-
7	16	Побарувања од пензиските друштва или чуварот на имот		-
8	17	Побарувања од државата и други институции		-
9	18	Побарувања за хартии од вредност купени директно од издавачот		-
10	19	Платени трошоци за идните периоди и недостасана наплата на приходи (АВР)		22.988
11		**Вложувања во хартии од вредност и депозити (12+13+14)**		**18.408.946**
12	3	Финансиски средства кои се чуваат за тргување	5	17.317.593
13	4	Финансиски средства кои се расположиви за продажба		-
14	5	Финансиски средства кои се чуваат до достасување	6	1.091.353
15		**ВКУПНО СРЕДСТВА (збир од 1 до 11)**		**23.242.696**
16	20	Обврски за неконвертирани придонеси		-
17	21	Обврски по основ на вложување во хартии од вредност, депозити и пласмани		-
18	22	Обврски за исплата на пензии/пензиски надоместоци спрема членовите на пензискиот фонд - достасани и неисплатени		-
19	23	Обврски за пренос на средства на други пензиски фондови по основ на промена на членство		-
20	24	Краткорочни обврски за заеми и кредити		-
21	25	Долгорочни обврски за заеми и кредити		-
22	26	Обврски кон пензиското друштво		65.699
23	27	Обврски за брокерски и посреднички провизии		-
24	28	Останати обврски на пензискиот фонд		-
25	29	Пасивни временски разграничувања		-
26		**ВКУПНИ ОБВРСКИ (збир од 16 до 25)**	7	**65.699**
27		**НЕТО СРЕДСТВА НА ПЕНЗИСКИОТ ФОНД (15-26)**		**23.176.997**
28		Број на издадени сметководствени единици		234.604,6586
29		**ВРЕДНОСТ НА СМЕТКОВОДСТВЕНАТА ЕДИНИЦА (27/28)**		**98,7917**
30	90	Парични приливи по основ на уплатени придонеси од членови на фондот		3.976.544
31	91	Парични приливи по основ на пренос на средства од други фондови од промена на членство		19.443.165
32	92	Парични одливи по основ на исплатени пензии односно пензиски надоместок		-
33	93	Парични одливи по основ на преноси на средства во други фондови од промена на членство		-
34	94	Добивка/Загуба од тековната финансиска година		(242.712)
35	95	Акумулирана добивка/Загуба од претходни години		-
36	96	Ревалоризација на хартии од вредност расположиви за продажба		-
37		**ВКУПНО ОБВРСКИ ВО ОДНОС НА ИЗВОРИТЕ НА СРЕДСТВАТА (збир 30 до 36)**		**23.176.997**

Белешките кон финансиските извештаи претставуваат интегрален дел на овие финансиски извештаи.

Финансиските извештаи на Фондот се одобрени за издавање од страна на Управниот одбор на ВФП ПЕНЗИСКО ДРУШТВО АД СКОПЈЕ на 30 јануари 2023 година и беа потпишани од страна на:

Г-дин Марио Ѓорѓиев
Претседател на Управен одбор

ВФП ПЕНЗИСКО ДРУШТВО АД Скопје

Г-дин Артон Лена
Член на Управен одбор

ИЗВЕШТАЈ ЗА РАБОТЕЊЕТО НА ФОНДОТ
ЗА ПЕРИОДОТ ОД 27.07.2022 ДО 31.12.2022

Р.бр	Група на конта или конто	Позиција	Белешки	период од 27.07.2022 до 31.12.2022
1	2	3	4	5
		ПРИХОДИ ОД ВЛОЖУВАЊА		
1	70	Приходи од камати и Амортизација на премијата/дисконтот на хартиите од вредност кои достасуваат на фиксен датум	8	24.582
2	71	Приходи од дивиденди		-
3	73	Реализирани капитални добивки	9	34
4	74 (741+742)	Позитивни курсни разлики од монетарни ставки без финансискте инструменти		-
5	75	Други неспоменати приходи		-
6		**ВКУПНО ПРИХОДИ ОД ВЛОЖУВАЊА (збир од 1 до 5)**		**24.616**
		РАСХОДИ		
7	60	Трошоци од работење со пензиското друштво и чуварот на имот		14.602
8	61	Расходи по основ на камати		-
9	63	Реализирани капитални загуби	9	395
10	64 - (641+642)	Негативни курсни разлики од монетарни ставки без финансиските инструменти		7.301
11	65	Расходи за брокерски провизии и останати посреднички трошоци		7.282
12	66	Загуба поради оштетување		-
13	69	Други расходи		-
14		**ВКУПНО РАСХОДИ (збир од 7 до 13)**		**29.580**
15		**НЕТО ДОБИВКА/ЗАГУБА ОД ВЛОЖУВАЊА ВО ХАРТИИ ОД ВРЕДНОСТ (6-14)**		**(4.964)**
16	72-62	Нереализирана капитална добивка/загуба од вложувања во хартии од вредност	10	(229.981)
17	(741+742) +642)	Нето курсни разлики од вложување во финансиски инструменти	11	(7.767)
18		**ВКУПНО НЕРЕАЛИЗИРАНИ ДОБИВКИ/ЗАГУБИ ОД ВЛОЖУВАЊА ВО ХАРТИИ ОД ВРЕДНОСТ (16+17)**		**(237.748)**
19		**НЕТО ЗГОЛЕМУВАЊЕ/НАМАЛУВАЊЕ НА НЕТО СРЕДСТВАТА НА ФОНДОТ (15+18)**		**(242.712)**

Белешките кон финансиските извештаи претставуваат интегрален дел на овие финансиски извештаи.

ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОМЕНИТЕ НА НЕТО СРЕДСТВАТА
ЗА ПЕРИОДОТ ОД 27.07.2022 ДО 31.12.2022

Р.бр	Група на конта или конто	Позиција	период од 27.07.2022 до 31.12.2022
1	2	3	5
		ЗГОЛЕМУВАЊЕ/НАМАЛУВАЊЕ НА НЕТО СРЕДСТВАТА ОД РАБОТЕЊЕТО НА ПЕНЗИСКИОТ ФОНД	
1	**Од Образец 2 позиција 15**	**НЕТО ДОБИВКА/ЗАГУБА ОД ВЛОЖУВАЊА**	**(4.964)**
2	**Од Образец 2 позиција 18**	Вкупно нереализирана добивка/загуба од вложувања во хартии од вредност	(237.748)
3	**96**	Реваловризација на хартиите од вредност расположливи за продажба	-
4		**ЗГОЛЕМУВАЊЕ/НАМАЛУВАЊЕ НА НЕТО СРЕДСТВАТА НА ПЕНЗИСКИОТ ФОНД (1+2+3)**	**(242.712)**
5	**90**	Парични приливи по основ на уплатени придонеси	3.976.544
6	**91**	Парични приливи на средства од други пензиски фондови од промени на членство	19.443.165
7	**92**	Парични одливи по основ на исплатени пензии / пензиски надоместок	-
8	**93**	Парични одливи на средства во други пензиски фондови од промена на членство	-
9		**ВКУПНО НАМАЛУВАЊЕ/ЗГОЛЕМУВАЊЕ НА НЕТО СРЕДСТВАТА ОД ТРАНСАКЦИИ СО СМЕТКОВОДСТВЕНИТЕ ЕДИНИЦИ НА ПЕНЗИСКИОТ ФОНД (5+6+7+8)**	**23.419.709**
10		**ВКУПНО НАМАЛУВАЊЕ/ЗГОЛЕМУВАЊЕ НА НЕТО СРЕДСТВАТА (4+9)**	**23.176.997**
		НЕТО СРЕДСТВА	
11		На почетокот на периодот	-
12		На крајот на периодот (10+11)	23.176.997
		БРОЈ НАСМЕТКОВОДСТВЕНИ ЕДИНИЦИ	
13		Издадени сметководствени единици врз основа на уплатени придонеси	40.043,609779
14		Издадени сметководствени единици врз основа на пренос на средства од други пензиски фондови од промена на членство	194.561,048866
15		Повлечени сметководствени единици врз основа на исплата на пензии/пензиски надоместоци	-
16		Повлечени сметководствени единици врз основа пренос на средства во други пензиски фондови од промена на членство	-
17		**БРОЈ НА СМЕТКОВОДСТВЕНИ ЕДИНИЦИ (13+14+15+16)**	234.604,658645

Белешките кон финансиските извештаи претставуваат интегрален дел на овие финансиски извештаи.

ФИНАНСИСКИ ПОКАЗАТЕЛИ СПОРЕД СМЕТКОВОДСТВЕНИ ЕДИНИЦИ
ЗА ПЕРИОДОТ ОД 27.07.2022 ДО 31.12.2022

ОЗНАКА НА ПОЗИЦИЈАТА	ПОЗИЦИЈА	период од 27.07.2022 до 31.12.2022
1	3	6
	ВРЕДНОСТА НА НЕТО СРЕДСТВАТА НА ПЕНЗИСКИОТ ФОНД ПО СМЕТКОВОДСТВЕНА ЕДИНИЦА НА ПОЧЕТОКОТ НА ПЕРИОДОТ	
1	НЕТО СРЕДСТВА НА ПЕНЗИСКИОТ ФОНД НА ПОЧЕТОКОТ НА ПЕРИОДОТ	-
2	БРОЈ НА СМЕТКОВОДСТВЕНИ ЕДИНИЦИ НА ПОЧЕТОКОТ НА ПЕРИОДОТ	-
3	**ВРЕДНОСТ НА СМЕТКОВОДСТВЕНАТА ЕДИНИЦА НА ПОЧЕТОКОТ НА ПЕРИОДОТ (1/2)**	-
	ВРЕДНОСТА НА НЕТО СРЕДСТВАТА НА ПЕНЗИСКИОТ ФОНД ПО СМЕТКОВОДСТВЕНА ЕДИНИЦА НА КРАЈ НА ПЕРИОДОТ	
4	НЕТО СРЕДСТВА НА ПЕНЗИСКИОТ ФОНД НА КРАЈОТ НА ПЕРИОДОТ	23.176.997
5	БРОЈ НА СМЕТКОВОДСТВЕНИ ЕДИНИЦИ НА КРАЈОТ НА ПЕРИОДОТ	234.604,66
6	**ВРЕДНОСТ НА СМЕТКОВОДСТВЕНАТА ЕДИНИЦА НА КРАЈОТ НА ПЕРИОДОТ (4/5)**	98,791716
	ДОПОЛНИТЕЛНИ ПОКАЗАТЕЛИ И ПОДАТОЦИ	
7	ОДНОС ПОМЕЃУ РАСХОДИТЕ[1] И ПРОСЕЧНИТЕ НЕТО СРЕДСТВА НА ПЕНЗИСКИОТ ФОНД [2]	0,0016
8	ОДНОС ПОМЕЃУ НЕТО ДОБИВКАТА/ЗАГУБАТА ОД ВЛОЖУВАЊАТА НА ПЕНЗИСКИОТ ФОНД И ПРОСЕЧНИТЕ НЕТО СРЕДСТВА НА ПЕНЗИСКИОТ ФОНД [3]	(0,0004)
9	СТАПКА НА ПРИНОС НА ПЕНЗИСКИОТ ФОНД [4]	/

[1] показателот се добива кога збирот од позициите 7 и 11 од Образецот бр. 2 ќе се подели со просечните нето средства на пензискиот фонд;

[2] просечните нето средства на пензискиот фонд се добиваат кога збирот на вредностите на нето средствата на пензискиот фонд од последниот пресметковен ден од месеците во периодот кој е предмет на анализа ќе се подели со бројот на месеците;

[3] показателот се добива кога позицијата 15 од образецот бр.2 ќе се подели со просечните нето средства на пензискиот фонд;

[4] се пресметува согласно формулата од Правилникот за проценка на средствата на задолжителните и доброволните пензиски фондови. До 31 декември 2022 година, Фондот не примаше придонеси во период од 12 месеци, поради што не е утврдена стапката на принос (Белешка 2.8).

Белешките кон финансиските извештаи претставуваат интегрален дел на овие финансиски извештаи.

ИЗВЕШТАЈ ЗА БРОЈОТ НА СМЕТКОВОДСТВЕНИ ЕДИНИЦИ
ЗА ПЕРИОДОТ ОД 27.07.2022 ДО 31.12.2022

во денари

Реден Број	П О З И Ц И Ј А	Број на сметководствени единици	Извори на средствата на фондот
1	3	5	6
1	На почетокот на периодот	-	-
2	Издадени сметководствени единици врз основа на уплатени придонеси во текот на периодот	40.043,609779	3.955.977
3	Издадени сметководствени единици врз основа на пренос на средства од други пензиски фондови од промена на членство во текот на периодот	194.561,048866	19.221.020
4	Повлечени сметководствени единици врз основа на исплата на пензии/пензиски надоместоци	-	-
5	Повлечени сметководствени единици врз основа пренос на средства во други пензиски фондови од промена на членство	-	-
6	Вкупен број на сметководствени единици на крајот на периодот	234.604,658645	23.176.997

Вредност на сметководствената единица	
На почетокот на периодот	-
На крајот на периодот	98.79171556

Белешките кон финансиските извештаи претставуваат интегрален дел на овие финансиски извештаи.

1. Профил на Фондот

ВФП отворен доброволен пензиски фонд – Скопје претставува отворен инвестициски фонд (во понатамошниот текст "Фондот") кој е основан и работи согласно Законот за доброволно капитално финансирано пензиско осигурување („Службен весник на Република Македонија" бр. 07/08,124/10,17/11, 13/13 и „Службен весник на Република Северна Македонија" бр. 103/21) и Законот за инвестициски фондови („Службен весник на Република Македонија" бр. 12/09, 67/10, 24/11, 188/13, 145/15 и 23/16 и „Службен весник на Република Северна Македонија" бр. 31/20, 150/21 и 288/21).

Фондот е основан врз основа на Одлуката за полноважност на условното одобрение за управување со доброволен пензиски фонд бр. 04-02, донесена од страна на Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување („Агенцијата" или "МАПАС"), на 27 јули 2022 година.

Фондот е основан со цел прибирање на доброволни придонеси, врз основа на потпишани индивидуални договори за членство и врз основа на потпишани договори за вклучување на професионални пензиски шеми во Фондот, организирани и финансирани од работадавачи и здруженија на граѓани. Акумулираните средства од придонеси се инвестираат во финансиски инструменти со цел да се оствари принос кој им припаѓа на членовите на Фондот. Со доброволното капитално финансирано пензиско осигурување се обезбедува дополнителен извор на средства за пензиски надоместок или еднократно користење.

Фондот започна да функционира на 27 јули 2022 година.

Фондот претставува посебен имот, без правен субјективитет, кој го сочинуваат средствата од придонесите на членовите и приносите од инвестираните средства. Фондот е сопственост на неговите членови и поединечните сопственички права на членовите се определени од износот на средства на нивните индивидуални сметки. Средствата на сметката на членот на Фондот се дел од неговиот личен имот. Средствата на Фондот се целосно одвоени од средствата на Друштвото за управување и не можат да бидат предмет на побарување ниту врз нив може да биде спроведено извршување од страна или за сметка на доверител.

Со Фондот управува ВФП ПЕНЗИСКО ДРУШТВО АД СКОПЈЕ (во понатамошниот текст „Друштвото за управување"), основано на 15.06.2022 година врз основа на одлука на Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување („Агенцијата") (Одлука со број 14-438/14 од 31.05.2022 година). Средствата на Фондот се целосно одвоени од средствата на Друштвото за управување со средства.

Адресата на регистрираното седиште на Друштвото е:

Васил Главинов бр. 14-1/16
Скопје - Центар
1000 Скопје
Република Северна Македонија

Основач на Друштвото за управување е ВФП ФОНД МЕНАЏМЕНТ АД Скопје со учество од 100% во акционерскиот капитал.

Единствена дејност на Друштвото е управување со фондови.

Чувар на имотот на Фондот е ШПАРКАСЕ БАНКА МАКЕДОНИЈА АД Скопје („Банка чувар на имот").

На 31 декември 2022 година, вкупниот број на членови на Фондот изнесува 93, од кои 69 се членови на професионални пензиски шеми, а 24 се индивидуални договори за членство.

Друштвото за управување има склучено договори за посредување при купопродажба на хартии од вредност на домашниот пазар со Комерцијална Банка АД Скопје и Шпаркасе Банка АД Скопје и на странскиот пазар со Erste Group Bank AG, Виена, Австрија.

1. Профил на Фондот (продолжение)

Управа

Управувачката структура на Друштвото за управување на 31 декември 2022 година е следна:

Надзорен одбор

Руперт Маг. Штробл	Претседател
Петар Андреевски	Член
Владимир Деспотоски	Член
Анета Гацовска - Барандовска	Независен член

Управен одбор

Марио Ѓорѓиев	Претседател (од 07.10.2022)
Артон Лена	Претседател (до 06.10.2022)
Артон Лена	Член (од 07.10.2022)
Гоце Новачевски	Член (до 06.10.2022)

Одговорност за финансиското известување

Одговорност на Друштвото за управување, за секоја деловна година, е подготовка на финансиски извештаи кои даваат вистинит приказ на финансиската состојба на Фондот, резултатите од неговото работење и промените на нето вредноста на имотот на членовите на пензискиот фонд, во согласност со регулативата на МАПАС и применливата сметководствена регулатива.

МАПАС го пропишува сметковниот план, формата и содржината на основните финансиски извештаи, дополнителните финансиски извештаи, како и содржината на одделните сметки во сметковниот план („Службен весник на Република Македонија “бр. 138/2008).

Друштвото е одговорно за воспоставување на соодветни сметководствени политики, кои доследно ќе се применуваат и со прифатлива точност ќе ја изразуваат финансиската состојба на Фондот.

2. Сметководствени политики

Во продолжение се прикажани основните сметководствени политики употребени при подготовката на овие финансиски извештаи.

2.1 Основа за подготовка на финансиските извештаи на Фондот

Политиката на секојдневно сметководствено евидентирање и Финансиските извештаи на Фондот се подготвени во согласност со Законот за задолжително и доброволно капитално финансирано пензиско осигурување („Службен весник на Република Северна Македонија” бр. 7/08, 124/10, 71/11, 13/13 и 103/21), Правилникот за сметковниот план, формата и содржината на основните финансиски извештаи и дополнителните извештаи на пензиските фондови („Службен весник на Република Северна Македонија” бр. 138/2008 и 32/2018) и Правилникот за проценка на средствата на задолжителните и доброволните пензиски фондови („Службен весник на Република Северна Македонија” бр.138/2008 , 55/2013, 218/2018, 41/2019 и 250/2019), пропишани од МАПАС и објавени во Службен весник на Република Северна Македонија.

Проценката на вредноста на средствата на Фондот, пресметката на вредноста на сметководствената единица и пресметката на стапката на принос се врши согласно Правилникот за проценка на средствата на задолжителните и доброволните пензиски фондови пропишан од МАПАС.

Податоците прикажани во овие финансиски извештаи се изразени во денари.

2.2 Парични средства

Паричните средства вклучуваат салда на трансакциските денарски и девизни сметки. Фондот има наменска денарска сметка за придонеси каде се вршат уплати на парични средства од членовите. Исто така фондот има денарска и девизна сметка за инвестиции преку кои се вршат плаќања и наплати поврзани со работењето а во согласност со законската регулатива.

2. Сметководствени политики (продолжение)

2.3 Финансиски средства

Фондот ги класифицира своите финансиски средства во следните категории: финансиски средства по објективна вредност преку добивки и загуби, финансиски средства расположиви за продажба, финансиски средства кои се чуваат до доспевање и кредити и побарувања.

Раководството ги класифицира вложувањата во моментот на нивното првично признавање.

Финансиски средства по објективна вредност преку добивки и загуби (финансиски средства кои се чуваат за тргување)

Оваа категорија на финансиски средства се состои од хартии од вредност кои се чуваат за тргување. Едно финансиско средство се класифицира како средство наменето за тргување доколку се стекнува со цел генерирање на добивка од краткорочни флуктуации на цената или доколку е вклучено во портфолиото за кое постои краткорочен фактички облик на остварување добивка.

Финансиски средства кои се чуваат до достасување

Вложувањата кои се чуваат до достасување се не-дериватни финансики средства со фиксни или одредливи начини на плаќање и фиксна доспеаност, при што раководството има позитивна намера да ги чува до нивното доспевање. Доколку Фондот продаде значаен износ на финансиските средства кои се чуваат до доспевање пред нивното доспевање, целата категорија на овие средства се рекласифицира во финансиски средства расположливи за продажба.

Кредити и побарувања

Кредитите и побарувањата се не-деривативни финансиски средства со фиксни или одредени плаќања кои не котираат на активен пазар.

Почетно признавање на финансиските средства

Финансиските средства почетно се признаваат на датумот на тргувањето - датум кога Фондот се обврзува да го купи средството.

Сите финансиски средства различни од средствата по објективна вредност преку добивки и загуби почетно се признаваат според објективната вредност зголемени за трошоците на трансакциите.

Средствата по објективна вредност преку добивки и загуби почетно се признаваат според нивната објективна вредност, при што трошоците на трансакции се признаваат како расходи во периодот во Извештајот за работењето на Фондот. Кредитите се признаваат кога се врши преносот на паричните средства.

При почетното признавање, средствата кои се деноминирани во странска валута се евидентираат во денарска противредност, според средниот девизен курс на НБРСМ за соодветната валута на датумот на тргување.

Последователно мерење

<u>Финансиски средства по објективна вредност преку добивки и загуби</u>

Средствата по објективна вредност преку добивки и загуби последователно се евидентираат по нивната објективна вредност на датумот на проценка на средствата на пензискиот фонд. Доколку со овие средства активно не се тргува на пазарот за хартии од вредност, тие се вреднуваат по нивната амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна каматна стапка.

Добивките и загубите од промената на објективната вредност на средствата по објективна вредност преку добивки и загуби се вклучуваат во Извештајот за работењето на Фондот како нереализирани добивки или загуби за периодот за кои се јавуваат. Доколку хартиите од вредност се продадат или истите доспеат, нереализираните добивки или загуби се прикажуваат во реализирани добивки или загуби.

2. Сметководствени политики (продолжение)

2.3 Финансиски средства (продолжение)

Последователно мерење (продолжение)

Финансиски средства кои се чуваат до достасување

Финасиските средства кои се чуваат до доспевање се мерат според амортизираната набавна вредност, со примена на метод на ефективна каматна стапка. Ефективната каматна стапка е дисконтна стапка по која сегашната (дисконтираната) вредност на сите идни парични текови е еднаква на цената на обврзницата (вклучувајќи ги сите трансакциони трошоци) и претставува интерна стапка на принос на предметната обврзница. Приходите од камата и амортизацијата на дисконтот/премијата се признаваат како приходи во Извештајот за работењето на пензискиот фонд за тековниот период.

Депозитите последователно се мерат според амортизирана набавна вредност со примена на методот на ефективна каматна стапка.

Објективна вредност

Хартии од вредност со кои се тргува во Европската Униија или ОЕЦД

Објективната вредност на хартиите од вредност со кои се тргува во земјите членки на Европската Унија или ОЕЦД, треба да биде еднаква на нивната пазарна вредност. При утврдување на објективната вредност на финансиските средства со кои се тргува во земјите членки на Европската Унија или ОЕЦД се користат единствено пазарните цени кои се резултат од тргување на регулиран секундарен пазар.

Како пазарна вредност на сопственичките хартии од вредност со кои се тргува во земјите членки на Европската Унија и земјите членки на ОЕЦД се смета цената на последното тргување за тој ден остварена на матичната берза на издавачот или берзата која е дефинирана како примарен извор на цената на предметната хартија од вредност и службено објавена на информативниот сервис на Refinitiv Eikon. Доколку на денот на проценка нема тргување со дадената хартија од вредност, нејзината пазарна вредност се утврдува врз основа на цената на последното тргување од последниот ден во кој имало тргување. Пазарната вредност не може да биде утврдена врз основа цената на последното тргување доколку со инструментот не се тргувало во период подолг од 30 дена пред датумот на проценка.

Како пазарна вредност на должничките хартии од вредност со кои се тргува во земја членка на Европската Унија или ОЕЦД се смета цената на последното тргување, службено објавена на финансиско-информативниот сервис на Refinitiv Eikon. Доколку на денот на проценка нема тргување со дадената хартија од вредност, нејзината пазарна вредност се утврдува врз основа на цената на последното тргување од последниот ден во кој имало тргување доколку со инструментот се тргувало во период пократок од 30 дена пред датумот на проценка.

Доколку на финансиско-информативниот сервис Refinitiv Eikon не е објавена цена за финансиските инструменти, за објективна вредност ќе се земе цена од друг финансиско информативен сервис, по насоки дадени од МАПАС.

Хартии од вредност со кои се тргува во Република Северна Македонија

Објективната вредност на хартиите од вредност со кои се тргува во Република Северна Македонија се добива преку утврдување на нивната пазарна вредност.

Само пазарните цени кои се резултат од тргување на МАКЕДОНСКА БЕРЗА НА ХАРТИИ ОД ВРЕДНОСТ АД Скопје, може да се користат за утврдување на објективната вредност на хартиите од вредност со кои се тргува во Република Северна Македонија.

Пазарната вредност на хартиите од вредност со кои се тргува во Република Северна Македонија е просечната дневна цена по кои се тргувани хартиите од вредност, пондерирани со количината. Од овој просек се исклучени “блок” трансациите. Доколку на денот на проценка нема тргување со дадена хартија од вредност, нејзината објективна вредност се утврдува врз основа на просечната пондерирана цена од последниот ден во кој имало тргување.

Објективната вредност не може да се утврди врз основа на просечна пондерирана цена од тргувањето доколку со инструментот не се тргувало во период подолг од 30 дена пред датумот на проценка. Ако со инструментот не се тргувало во период подолг од 30 дена се применуваат техники на вреднување кога не постои активен пазар.

2. Сметководствени политики (продолжение)
2.3 Финансиски средства (продолжение)

Објективна вредност (продолжение)

Хартии од вредност со кои се тргува во Република Северна Македонија (продолжение)

Купување и продавање на краткорочни хартии од вредност и на државни обврзници, освен обврзници издадени за исплатување на депонираните девизни влогови на граѓаните и обврзниците за денационализација, може да се врши и на пазари преку шалтер организирани од страна на НБРСМ во соработка со Министерство за финансии на Република Северна Македонија. Објективната вредност на овие хартии од вредност се мери со амортизираниот износ со користење на метод на амортизација со ефективна каматна стапка.

Техники на вреднување кога не постои акивен пазар

Кога не постои активен пазар за финанасикиот инструмент, објективната вредност се утврдува според следната методологија:

а) отворените инвестициони фондови се проценуваат според вредноста на уделот утврдена за датумот на проценка, а објавена од страна на Комисија за хартии од вредност на Република Северна Македонија или МАКЕДОНСКА БЕРЗА НА ХАРТИИ ОД ВРЕДНОСТ АД Скопје;

б) затворените инвестициони фондови се проценуваат според вредноста на нето средствата по акција;

в) долгорочните должнички хартии од вредност со кои се тргува на официјалниот пазар на МАКЕДОНСКА БЕРЗА НА ХАРТИИ ОД ВРЕДНОСТ АД Скопје и долгорочните должнички хартии од вредност со кои се тргува во странство се проценуваат според метод на линеарна амортизација, при што почетната вредност е последно утврдената објективна вредност на таа хартија од вредност. Доколку со тие хартии од вредност повторно се тргува, од денот на повторното тргување истите ќе се проценуваат по просечна пазарна цена објавена на активен пазар;

г) акциите издадени од акционерски друштва во Република Северна Македонија или компании и банки од земјите членки на ЕУ или на ОЕЦД се проценуваат според помалиот износ од набавната вредност или износот кој пензискиот фонд може разумно да го добие при промптна продажба;

д) хартиите од вредност врз основа на хипотека се проценуваат со користење на метод на дисконтирани парични текови, при што дисконтната стапка која ќе се користи при пресметка треба да ги одрази пазарните каматни стапки за слични инструменти со ист преостанат рок на доспевање, прилагодена за ризикот од неизвршување на паричните обврски.

По исклучок на точката а) погоре, Фондот може да ја користи последно објавената вредност по удел во инвестиционен фонд. Во ваков случај друштвото треба веднаш, по електронски пат, да ја извести Агенцијата за преземените активности

Во согласност со Меѓународниот сметководствен стандард „МСС 39 – Финансиски инструменти: Признавање и мерење“ во случај да се продадат дел од средствата кои се држат до достасување поради промена на целите или способноста да се држат до достасување, сите средства кои се класифицирани во категоријата на финансиски инструменти кои се чуваат до достасување треба повторно да се измерат по објективна фер вредност. Од датумот на настанување на ваков конкретен случај во наредните 2 (две) финансиски години ниту една хартија од вредност на пензискиот фонд не треба да се процени и класифицира во категоријата до достасување. Исклучок од ова се случаите кога:

- Се продаваат или пренесуваат во друга категорија на финансиски инструменти не повеќе од 0,1% од средствата кои се чуваат до достасување, а таков случај се појавува само еднаш годишно;
- Се продаваат средства кои имаат најмногу 3 месеци пред крајниот рок на доспевање; или
- Се продаваат средства кај кои е наплатена најмалку 95% од главнината.

Нереализирани капитални добивки/загуби

Кај финансиските инструменти за тргување се признаваат нереализирани добивки/загуби како резултат на промена на објективната вредност на хартиите од вредност. Доколку овие финансиски средства се деноминирани во странски валути, курсните разлики се признаваат како нереализирани добивки или загуби. Нереализираните капитални добивки/загуби и приходите од купонска камата се признаваат на дневна основа во Извештајот за работењето. При достасување на главницата или нејзин дел, како и при продажба на хартиите од вредност, износот на нереализираните добивки и загуби се пренесуваат како реализирани добивки/загуби за периодот.

2. Сметководствени политики (продолжение)
2.3 Финансиски средства (продолжение)

Реализирани капитални добивки/загуби

Реализираните добивки/загуби вклучуваат добивки и загуби по основ на продажба на хартии од вредност и достасани главници и камати на хартии од вредност купени со премија или дисконт кои се класифицирани во портфолио за тргување. Реализираните добивки/загуби се признаваат како приходи и расходи во моментот на нивното настанување.

Добивките и загубите по основ на продажба на хартии од вредност претставуваат разлика помеѓу продажната вредност и сметководствената вредност.

Амортизација на дисконт/премија на хартии од вредност

Кај финансиските инструменти кои се чуваат во доспевање при последователно вреднување се признава приход од амортизација на дисконт/премија, како и приход од купонска камата на должничките хартии од вредност, курсни разлики, доколку истите се во девизи или се со девизна клаузула, и пресметана камата кај орочените депозити. Признавањето на овие приходи и расходи се врши на дневна основа и истите се признаваат во Извештајот за работење на пензискиот фонд.

Средства на Фондот и стратегија за вложување

Во согласност со Законот за доброволно капитално финансирано пензиско осигурување, средствата на Фондот може да се вложуваат само во следните видови на финансиски инструменти:

- Најмногу 50% од вредноста на средствата на Фондот можат да се вложат во средства на странски издавачи од земјите членки на Европската Унија и земји членки на ОЕЦД. Во рамките на ова ограничување:
  - Најмногу 50% од вредноста на средствата на Фондот можат да се вложат во обврзници и други хартии од вредност издадени од странски влади и централни банки на земјите членки на ЕУ или на ОЕЦД и во должнички хартии од вредност издадени од Европската централна банка, Европската инвестициона банка и Светската банка;
  - Најмногу 30% од вредноста на средствата на Фондот можат да се вложат во должнички хартии од вредност кои имаат рејтинг препорачлив за инвестирање според меѓународни кредитни рејтинг агенции, издадени од единиците на локалната самоуправа, недржавни, странски компании или банки од замјите членки на ЕУ или на ОЕЦД;
  - Најмногу 30% од вредноста на средствата на Фондот можат да се вложат во акции издадени од странски компании или банки кои имаат рејтинг препорачлив за инвестирање според меѓународни кредитни рејтинг агенции, со кои се тргува на главните берзи во државите-членки на ЕУ или на ОЕЦД;
  - Најмногу 30% од вредноста на средствата на Фондот можат да се вложат во документи за удел, акции и други инструменти издадени од овластени отворени и затворени инвестициони фондови со седиште во замјите членки на ЕУ или на ОЕЦД.
- Најмногу 100% од вредноста на средствата на Фондот можат да се вложат во средства издадени од субјекти кои се наоѓаат во Република Северна Македонија. Во рамките на ова ограничување:
  - Најмногу 60% можат да се вложат во банкарски депозити, сертификати за депозити, комерцијални записи и обврзници издадени или гарантирани од банки, хартии од вредност врз основа на хипотека издадени или гарантирани од банки;
  - Најмногу 80% од вредноста на средствата на Фондот можат да се вложат во должнички хартии од вредност (обврзници) издадени или гарантирани од Владата на РСМ;
  - Најмногу 80% од вредноста на средствата на Фондот можат да се вложат во должнички хартии од вредност (обврзници) издадени или гарантирани од НБРСМ;
  - Најмногу 30% од вредноста на средствата на Фондот можат да се вложат во акции кои котираат на официјалниот пазар;
  - Најмногу 40% од вредноста на средствата на Фондот можат да се вложат во обврзници и комерцијални записи издадени од акционерски друштва. Во рамки на ова ограничување најмногу 10% од вредноста на средствата на фондот можат да се вложуваат во обврзници издадени од единиците на локалната самоуправа;
  - Најмногу 5% од вредноста на средствата на Фондот можат да се вложат во документи за удели и акции на инвестициски фондови во Република Северна Македонија.

2. Сметководствени политики (продолжение)
2.3 Финансиски средства (продолжение)

Депризнавање на финансиски средства

Финансиските средства се депризнаваат кога правото за добивање на паричнен тек од финансиските средства истекло, односно инструментот е продаден, доспеан или отуѓен на друг начин. При депризнавање на финансиските инструменти по пат на продажба, се применува принципот на просечни набавни цени.

Кога се врши продажба на финансиските инструменти за тргување, нереализираните добивки/загуби кои се признаваат во Извештајот за работењето на пензискиот фонд, се депризнаваат како реализирани капитални добивки/загуби. Депризнавањето се врши на нереализираните добивки/загуби признаени во тековната година. Во нереализирани добивки/загуби се вклучени курсните разлики кои произлегуваат од последователното вреднување. При доспевање на дел или цела главница, сметководствениот третман на нереализираните добивки/загуби е ист како кај продажбата.

Во портфолиото до доспевање хартиите од вредност се депризнаваат при доспевање на дел или целосно доспевање на главница

2.4 Обезвреднување на финансиските средства

Средства евидентирани по амортизирана набавна вредност

На секој датум на известување, Фондот проценува дали постои објективен доказ за обезвреднување на финансиското средство. Финансиското средство или група на финансиски средства се обезвреднети само доколку постои објективен доказ за обезвреднување како резултат на еден или повеќе настани што се појавиле по првичното признавање на средствата ("случај на загуба") и доколку тој случај (или случаеви) на загуба влијае на предвидениот иден готовински тек на финансиското средство или група финансиски средства кои можат веродостојно да се проценат.

Износот на загубата претставува разлика помеѓу сметководствента вредност на средството и сегашната вредност на проценетите идни парични текови (исклучувајќи ги идните загуби по основ на средството) дисконтирани со примена на оригиналната ефективна каматна стапка на финансиското средство. Краткорочните побарувања со доспевање до 1 година не се дисконтираат. Евидентираниот износ на средството се намалува преку употребата на сметка за резервирање поради оштетување, со истовремено признавање на соодветниот расход поради оштетување во тековниот Извештај за работењето на Фондот

Доколку причините за обезвреднување исчезнат, претходно признаениот износ на загуба поради обезвреднување Фондот го ослободува / анулира преку коригирање на сметката за загуба поради обезвреднување и го вклучува во Извештајот за работењето. Ослободувањето на загубата поради обезвреднување не може да резултира во сметководствена вредност која го надминува износот на амортизираната набавна вредност на средството, доколку не било признаено обезвреднување.

Средства евидентирани по објективна вредност
На крајот на периодот на известување, Фондот проценува дали постои објективен доказ за обезвреднување на финансиското средство. Значителното или пролонгирано опаѓање на објективната вредност на финансиското средство под неговата набавна вредност претставува објективен доказ при утврдувањето на можноста од обезвреднување. Доколку постои таков доказ за финансиските средства расположливи за продажба, кумулативната загуба - измерена како разлика меѓу набавната вредност и тековната објективна вредност се признава во Извештајот за работењето на Фондот, со истовремено нејзино анулирање од ревалоризационите резерви.

2. Сметководствени политики (продолжение)

2.5 Побарувања и обврски по основ на вложувања во хартии од вредност

Побарувањата и обврските по основ на вложувања во хартии од вредност се однесуваат на продавањето и купувањето на хартиите од вредност и се признаваат како средства и/или обврски на датумот на тргување, а се подмируваат на датумот на плаќање. Овие побарувања вклучуваат и побарувања за дивиденди.

2.6 Нето средства на Фондот

Нето средствата на Фондот ги сочинуваат вкупните средства на Фондот намалени за вредноста на обврските на Фондот.

2.7 Вредност на сметководствената единица

Вредноста на сметководствената единица ја претставува вредноста на нето средствата на Фондот поделена со вкупниот број на сметководствени единици на датумот на пресметка. Исклучок претставува вредноста на сметководствената единица на првиот датум на проценка по првата уплата на придонеси која е утврдена на 100 денари, во согласност со Правилникот за проценка на средствата на пензиските фондови. Вредноста на сметководствената единица се искажува со 6 децимални места.

2.8 Стапка на принос на пензискиот фонд

Стапката на принос се пресметува во номинален и реален износ за претходните 84 месеци (пресметковен период), а потоа се конвертира во еквивалентна годишна стапка на принос, изразена во проценти, со две децимални места.

Доколку Фондот не примал придонеси во период од 84 месеци, но примал во период од 12 месеци, на крајот на септември односно декември, ќе се утврди приносот за периодот од први септември односно декември по основање на фондот до крајот на септември односно декември кога се прави пресметката. Во тој случај пресметковниот период изнесува 78, 72, 66, 60, 54, 48, 42, 36, 30, 24, 18 и 12 месеци.

До 31 декември 2022 година, Фондот не примаше придонеси во период од 12 месеци, поради што не е утврдена стапката на принос.

Стапката на принос во номинален износ за секој пресметковен период, конвертирана во еквивалентна годишна стапка на принос во номинален износ, се пресметува последната формула:

Rnom = (SEt/SEo)^(365/t)-1

каде,
R е стапка на принос во номинален износ за пресметковниот период;

Set е вредноста на сметководствената единица на последниот ден од пресметковниот период ;

SEo е вредноста на сметководствената единица на последниот ден од месецот кој претходи на првиот месец во пресметковниот период т.е број на денови во пресметковниот период.

Стапката на принос во реален износ за секој пресметковен период, конвертирана во еквивалентна годишна стапка на принос во реален износ, се пресметува врз основа на годишната стапка на принос во номинален износ и промена на нивото на трошоците за живот во пресметковниот период со користење на следната формула:

Rreal = (1+Rnom) /{[П(1+(ik-100)/100))]^365/t}-1
к

кад:,
Rreal е стапката на принос во реален износ за пресметковниот период;

Rnom е стапката на принос во номинален износ за пресметковниот период;

T е бројот на денови во пресметковниот период;

Iк е индекс на трошок на живот, објавен од Државниот завод за статистика на Република Северна Македонија, на крајот на септември односно декември во секоја година во однос на Септември или Декември во претходната година, почнувајќи од годината на пресметката наназад за сите години во пресметковниот период и последното полугодие во пресметковниот период доколку тој изнесува 78, 66, 54, 42, 30 или 18 месеци.

2. Сметководствени политики (продолжение)

2.9 Приходи од камати и дивиденди

Приходите од камати се искажуваат во Извештајот за работењето на Фондот за сите инструменти кои носат камата. Пресметката на каматата се врши согласно договорената односно пропишаната метода на пресметка за секој финансиски инструмент. Приходите од камати вклучуваат приходи од камата на краткорочни и долгорочни депозити во банки, приходи од камата на должничките инструменти, приходи од камати на трансакциските сметки и приходите од дивиденди. Приходите од дивиденда вклучуваат приходи од дивиденди од домашни и странски акции и ETF-и. Приходите од дивиденди се евидентираат по добиена најава за исплата на дивиденда од банката чувар.

2.10 Надоместоци за управување со Фондот

Фондот во 2022 исплаќа надоместоци на Друштвото за управување со средствата на Фондот на месечно ниво во износ од 0,075% од вредноста на вкупно управуваните нето средства на Фондот.

2.11 Расходи за посреднички провизии

Овие расходи се однесуваат на надоместоците кои се исплаќаат на финансиските посредници (банки и брокерски куќи) кои купуваат хартии од вредност во име на Фондот.

2.12 Добивки/загуби од курсни разлики

Трансакциите во странска валута се евидентираат во денари според средниот курс на НБРСМ кој важел на денот на трансакцијата. Средствата и обврските се евидентираат според важечкиот курс на на крајот на периодот на известување. Курсните разликите се евидентираат во Извештајот за работењето на Фондот.

2.13 Данок на добивка

Согласно Законот за задолжително капитално финансирано пензиско осигурување и Законот за инвестициски фондови, Фондот претставува отворен инвестициски фонд. Фондот нема правен субјективитет и не подлежи на одредбите од Законот за данок од добивка, кој се применува на правни субјекти.

2.14 Трансакции со поврзани субјекти

Поврзан субјект во однос на одредено правно лице или физичко лице е:

- поединечен акционер или група акционери кои поседуваат најмалку 10% од акциите со право на глас или поседуваат помал процент, и имаат посредна или непосредна контрола врз одлучувањето во тоа правно лице;
- било кое друго правно лице во кое првото правно лице, посредно или непосредно, поседува најмалку 10% од акциите со право на глас или поседува помал процент, и има посредна или непосредна контрола врз одлучувањето на тоа правно лице;
- било кое друго правно лице во кое еден акционер, посредно или непосредно, поседува повеќе од 20% од акциите со право на глас и во ист временски период истиот акционер поседува, посредно или непосредно, повеќе од 20% од акциите со право на глас во првото правно лице;
- физичко лице или правно лице кое има непосредна или посредна контрола, или се контролирани од или се под заедничка контрола на правното лице;
- член на управен одбор, надзорен одбор или член на друг орган на управување или надзор на правното лице; и
- во врска со лицата наведени погоре, лица кои се во сродство преку брак или посвојување, деца и родители, браќа и сестри, полубраќа и полусестри, баби, дедовци и внуци, на друг начин се крвно поврзани до втор степен, лица кои се во однос родител старател и дете, маќеа или очув и посинок и поќерка и снаа, зет и родители на брачните другари.

3. Парични средства

	Во денари 31 декември 2022
Трансакциска сметка во Шпарасе Банка АД Скопје, Сметка за придонеси	1.801.254
Трансакциска сметка во Шпарасе Банка АД Скопје, Сметка за инвестирање	1.262
Вкупно	**1.802.516**

4. Побарувања по основ на вложувања

	Во денари 31 декември 2022
Побарување по основ на пренос од други фондови	3.008.246
Вкупно	**3.008.246**

Побарувањата по основ на пренос од други фондови, во целост се однесуваат на побарувањ од КБ Прв отворен доброволен пензиски фонд, на основа на промена на членство.

5. Финансиски средства кои се чуваат за тргување

	Во денари 31 декември 2022
Акции издадени од домашни акционерски друштва	360.303
Удели во отворени инвестициски фондови	4.925.634
Државни обврзници	12.031.656
Вкупно	**17.317.593**

Акции издадени од домашни акционерски друштва

	Во денари 31 декември 2022
Обични акции	
MKALKA101011, Алкалоид АД Скопје	360,303
Вкупно	360,303

Удели во странски отворени инвестициски фондови

ИСИН код	Опис	Во денари 31 декември 2022
IE00B6R52259, ISAC	iShares MSCI ACWI UCITS ETF (Acc)	406,509
IE00B4X9L533, H4ZJ	HSBC MSCI WORLD UCITS ETF	754,904
IE00B4K48X80, EUNK	iShares Core MSCI Europe UCITS ETF EUR (Acc)	766,697
IE00BFY0GT14, SPPW	SPDR MSCI World UCITS ETF	742,550
IE00BJ0KDR00, XD9U	Xtrackers MSCI USA UCITS ETF 1C	754,288
IE00BFMXXD54, VUAA	Vanguard S&P 500 UCITS ETF (USD) Accumulating	747,847
IE00BK5BQV03, VGVF	Vanguard FTSE Developed World UCITS ETF Acc	752,839
	Вкупно	**4,925,634**

5. Финансиски средства кои се чуваат за тргување (продолжение)

Државни обврзници издадени од Министерството за Финансии на Република Северна Македонија

ИСИН код	Тикер симбол	Опис	Во денари 31 декември 2022
MKMINF20GY65	DO2022/15-1137	Државна обврзница	580.067
MKMINF20GY73	DO2022/16-1237	Државна обврзница	430.064
MKMINF20GY99	DO2022/18-1237dk	Државна обврзница	8.020.799
MKMINF20GY81	DO2022/17-1237	Државна обврзница	3.000.726
		Вкупно	**12.031.656**

Државните обврзници класификувани како средства кои се чуваат за тргување се издадени од Министерството за Финансии на Република Северна Македонија имаат рок на доспевање до 2037 година и годишна купонска камата од 5,00% до 5,40%

6. Финансиски средства кои се чуваат до достасување

	Во денари 31 декември 2022
Државни обврзници	756.353
Депозити	335.000
Вкупно	**1.091.353**

Депозити

Со состојба на 31 декември 2022 година Фондот нема долгорочни депозити.

Со состојба на 31 декември 2022 година, средствата на Фондот во износ од 335,000 денари претставуваат орочени краткорочни депозити во домашни банки. Нивниот период на доспевање е до 1 година, со каматна стапка од 1,50% до 4,50% на годишно ниво.

	Во денари 31 декември 2022
Долгорочни депозити	-
Краткорочни депозити	335.000
Вкупно	**335.000**

Државни обврзници издадени од Министерството за Финансии на Република Северна Македонија

ИСИН код	Тикер симбол	Опис	Во денари 31 декември 2022
MKMINF200DK7	RMDEN20	Државна обврзница за денационализација	171.439
MKMINF200DL5	RMDEN21	Државна обврзница за денационализација	584.914
		Вкупно	**756.353**

6. Финансиски средства кои се чуваат до достасување (продолжение)

Државни обврзници

Државните обврзници класификувани како средства кои се чуваат до достасување се издадени од Министерство за Финансии на Република Северна Македонија, со каматна стапка од 2,00% и со рок на доспевање од 2031 до 2032 година.

7. Обврски

	Во денари 31 декември 2022
Обврски за надоместоци од уплатени придонеси	52.227
Обврски за надоместоци од нето средства на фондот	13.472
Вкупно	**65.699**

Обврските за надоместоци од уплатени придонеси и од нето средства на фондот во вкупен износ од 65,699 денари се обврски кон ВФП ПЕНЗИСКО ДРУШТВО АД СКОПЈЕ, кое управува со фондот.

8. Приходи од камати

	Во денари Период од 27.07.2022 до 31.12.2022
Амортизација на премијата (дисконт) кои доспеваат на фиксен датум	1.600
Приходи од камати од хартии од вредност за тргување	8.484
Приходи од камати од хартии од вредност кои се чуваат до доспевање	2.420
Приходи од камати од депозити	12.078
Вкупно	**24.582**

9. Реализирани капитални добивки/загуби од вложувања во хартии од вредност, нето

	Во денари Период од 27.07.2022 до 31.12.2022
Реализирани капитални добивки	34
Реализирани капитални загуби	(395)
Вкупно	**(361)**

10. Нереализирани капитални добивки / (загуби) од вложувања во хартии од вредност, нето

	Во денари Период од 27.07.2022 до 31.12.2022
Државни обврзници	(1.148)
Обични акции издадени од акционерски друштва	1.182
Удели во отворени инвестициски фондови	(230.015)
Вкупно	**(229.981)**

11. Позитивни/Негативни курсни разлики од вложувања во финансиски инструменти

	Во денари Период од 27.07.2022 до 31.12.2022
Позитивни курсни разлики од вложувања во финансиски инструменти	3.802
Негативни курсни разлики од вложувања во финансиски инструменти	(11.569)
Вкупно	**(7.767)**

12. Управување со ризици од финансирање

Деловните активности на Фондот се изложени на различни ризици од финансиски карактер. Активностите на управување со ризиците од финансирање вклучуваат анализа, проценка, прифаќање и управување со ризиците. Фондот се стреми кон постигнување на соодветна рамнотежа меѓу ризикот и надоместот и минимизација на потенцијалните негативни ефекти врз финансиската успешност.

Политиките на Фондот за управување со ризици имаат за цел да ги идентификуваат и анализираат овие ризици, да воспостават соодветни лимити и контрола на ризиците, како и да ги следат ризиците и придржувањето кон лимитите преку веродостојни и современи информатички системи. Фондот редовно врши испитување на политиките и воспоставените системи за управување со ризикот согласно со пазарните промени, промените во продуктите и најдобрата пракса. Управувањето со ризици го вршат вработените од секој сектор. Тие ги идентификуваат и проценуваат ризиците од финансирање во обемот на нивната работа и преку тесна соработка со цел навремено да дејствуваат.

12.1 Пазарни ризици

Фондот е изложен на пазарни ризици. Пазарните ризици произлегуваат од отворената позиција на Фондот на ефектот од флуктуацијата на пазарните каматни стапки, ефектот од флуктуација на пазарните цени на акциите и уделите во инвестициски фондови како и од ефектот од флуктуацијата на курсевите на странските валути. Друштвото за управување со средствата на Фондот утврдува прифатливи лимити на ризик, кои се базираат на нивно секојдневно следење.

12.1 Пазарни ризици (продолжение)

Каматен ризик

Фондот е изложен на ефектите од флуктуацијата на нивоата на пазарните каматни стапки врз неговата финансиска состојба и парични текови.

Табелата подолу ги анализира средствата и обврските на Фондот, групирани според нивната доспеаност врз основа на преостанатиот период од датумот на известување 31 декември 2022 до договорниот датум на доспевање.

Во денари

	До 3 месеци	Од 3 до 12 месеци	Од 1-5 години	Над 5 години	Некама-тоносни	Фиксни каматни стапки	Вкупно
Средства							
Пари и депозити кај банки	1.802.516	-	-	-	-	-	1.802.516
Финансиски инструменти кои се чуваат за тргување	-	-	-	-	5.285.937	12.031.656	17.317.593
Финансиски инструменти кои се чуваат до достасување	-	335.000	-	-	-	756.353	1.091.353
Останати средства на пензискиот фонд	-	-	-	-	3.031.234	-	3.031.234
Вкупно средства	1.802.516	335.000	-	-	8.317.171	12.788.009	23.242.696
Обврски							
Останати обврски	-	-	-	-	65.699	-	65.699
Вкупно обврски	-	-	-	-	65.699	-	65.699
Каматно сензитивен јаз на средствата и обврските	**1.802.516**	**335.000**	**-**	**-**	**8.251.472**	**12.788.009**	**23.176.997**

12. Управување со ризици од финансирање (продолжение)

12.1 Пазарни ризици (продолжение)

Табелата подолу ја сумира ефективната каматна стапка на Фондот заклично со 31 декември 2022 година

	МКД	ЕУР	УСД	ЦХФ	Во проценти ГБП
Средства					
Пари и депозити кај банки	0,0%	-	-	-	-
Финансиски инструменти кои се чуваат за тргување	5,33%	5,14%	-	-	-
Финансиски инструменти расположиви за продавање	-	-	-	-	-
Финансиски инструменти кои се чуваат до достасување	4,36%	3,81%	-	-	-
Обврски					
Обврски по основ на заеми и кредити	-	-	-	-	-

12.2 Ризик од ликвидност

Фондот е изложен на дневни повлекувања на средства од своите расположливи готовински ресурси на тековните сметки, доспеаните депозити, по основ на одобрени кредити, како и останати повлекувања.

Следните табели ги анализираат средствата и обврските на Фондот, групирани според нивната доспеаност врз основа на преостанатиот период од датумот на билансирање до договорниот датум на доспевање (во денари).

	до 3 месеци	од 3 до 12 мес.	од 1 до 5 год.	над 5 год.	Во денари Вкупно
Средства					
Пари и депозити кај банки	1.802.516	-	-	-	1.802.516
Финансиски инструменти кои се чуваат за тргување	5.285.936	626.331	2.505.324	18.292.161	26.709.752
Финансиски инструменти кои се чуваат до достасување	-	432.776	376.498	433.791	1.243.065
Останати средства на пензискиот фонд	3.031.234	-	-	-	3.031.234
Вкупни средства	10.119.686	1.059.107	2.881.822	18.725.952	32.786.567
Обврски					
Останати обврски	65.699	-	-	-	65.699
Вкупно обврски	65.699	-	-	-	65.699
Нето ликвидносен јаз на средствата и обврските	**10.053.987**	**1.059.107**	**2.881.822**	**18.725.953**	**32.720.868**
Кумулативен ликвидносен јаз на средствата и обврските	**10.053.987**	**11.113.094**	**13.994.916**	**32.720.868**	

12. Управување со ризици од финансирање (продолжение)

12.3 Валутен ризик

Фондот е изложен на ризик во однос на ефектите од движењата на нивото на девизни курсеви кои се одразува врз финансиската позиција и готовинскиот тек. Следните табели ја сумираат нето позицијата на валутен ризик на Фондот на 31 декември 2022 година (во илјади денари).

	МКД	ЕУР	УСД	Други	Во денари Вкупно
Средства					
Пари и депозити кај банки	1.802.516	-	-	-	1.802.516
Финансиски инструменти кои се чуваат за тргување	9.296.794	8.020.799	-	-	17.317.593
Финансиски инструменти кои се чуваат до достасување	1.091.353	-	-	-	1.091.353
Останати средства на пензискиот фонд	3.031.234	-	-	-	3.031.234
Вкупни средства	**15.221.897**	**8.020.799**	**-**	**-**	**23.242.696**
Обврски	65.699	-	-	-	65.699
Вкупни обврски	**65.699**	**-**	**-**	**-**	**65.699**

12. Управување со ризици од финансирање (продолжение)

12.4 Оперативен ризик

Екстерните оперативни ризици се управуваат преку соодветни системи на работа и комуникација воспоставени со останатите учесници во оперативната организација на целокупниот процес: Комисија за хартии од вредност на Република Северна Македонија, банката чувар и избраните брокерски куќи и банките. Интерните оперативни ризици се концентрирани во процесот на донесување и реализација на инвестициски одлуки, почитувањето на интерните политики, процедури и упатства и функционирањето на информативниот систем.

Обелоденувања поврзани со оштетување на финансиските инструменти (кредитен ризик)

	Тековен период	Претходен период			Тековен период	Претходен период
1) Пари и депозити кај банки				1) Состојба на финансиски инструменти кои се предмет на тестирање за оштетување во периодот		
2)Финансиски инструменти расположливи за продавање (2=2a+2b)				2) Вложување во финансики инструменти кои се предмет на тестирање за оштетување во текот на периодот		
2а) финансиски инструменти расположливи за продавање должнички				3) Продажби на финансиски инструменти кои се предмет на тестирање на оштетување во текот на периодот(се презентира со негативен предзнак)		
2б) финансиски инструменти расположливи за продавање-сопственички				4) Реализирани добивки / (загуби) во текот на периодот		
3) финансиски инстриментi кои се чуваат до доспевање				5) Нереализирани добивки/ (загуби) во текот на периодот		
4) Вкупно финансиски инструменти тестирани за оштетување (4=1+2+3)				6) Намалување/ (Зголемување) на исправката во текот на периодот		
5)Исправка на вредност (се презентира со негативен знак)				7) Состојба на финансиски инструменти кои се предмет на тестирање за оштетување на крај на периодот (7=1+2+3+4+5+6)		
6) Состојба на крајот на периодот (6=4+5)						

13. Значајни настани и трансакции

Економска криза предизвикана од конфликтот помеѓу Русија и Украина

Финансиски извештаи на 31 декември 2022 година се подготвени врз основа на претпоставката дека Фондот ќе продолжи да работи според принципот на континуитет и дека истото ќе продолжи со својата работа во предвидлива иднина.

Макроекономските услови во кои Фондот ќе ја остварува својата активност во текот на 2023 година се условени од продолжените геополитички тензии од конфликтот помеѓу Русија и Украина, можното продлабочувањето на енергетската криза, бавното постпандемично закрепнување, како и домашните политички случувања. Ваквиот амбиент неповолно делува врз изгледите за раст на домашната економија и може да резултира во претпоставки и проценки кои бараат преоценување, што може да доведе до материјално прилагодување на сметководствената вредност на средствата и обврските во рамките на следните финансиски години.

Во моментот на издавање на овие финансиски извештаи е тешко да се процени понатамошното влијание врз работењето на Фондот. Затоа, Фондот изврши проценка дека ќе биде способно да го продолжи своето работење според принципот на континуитет. До датумот на ревидираните финансиски извештаи, Фондот продолжува да ги исполнува своите обврски како што доспеваат.

Фондот ќе ги презема сите неопходни активности за прилагодување кон новонастанатите состојби, при што и во следниот период ќе биде фокусирано на одржување на квалитетот на производите и изнаоѓање флексибилни решенија на барањата на клиентите, ефикасно управување со трошоците, унапредување на доброто корпоративно управување и на практиките за одржлив развој.

14. Настани по периодот на известување

Не постојат материјално значајни настани што се случиле после периодот на известување, а кои би требало да се обелоденат во овие финансиски извештаи.

15. Девизни курсеви

Официјалните девизни курсеви кои беа применети за прикажување на позициите деноминирани во странска валута на 31 декември се следните:

	Во денари 31.12.2022
1 ЕУР	61.4932
1 УСД	57.6535

ПРИЛОЗИ

Извештај за структура на инвестициите на 31.12.2022

Структура на инвестициите на Фондот по видови на финансиски средства на 31.12.2022

Извештај за реализираните добивки и загуби на Фондот за периодот од 27.07.2022 до 31.12.2022

Извештај за нереализираните добивки и загуби на Фондотза периодот од 27.07.2022 до 31.12.2022

ПРИЛОЗИ

1. Извештај за структурата на инвестициите на Фондот

на ден 31.12.2022

1) Акции

ОПИС	Бр. на акции	Трошок на набавка по акција (во 000 ден.)	Вкупен трошок на набавка (во 000 ден.)	Вредност на акцијата на денот на известување (во 000 ден.)	Вкупна вредност на денот на известување (во 000 ден.)	% од издавачот	% од вредноста на фондот
1	2	3	4	5	6	7	8
Обични акции	**21**		**359**		**360**		**1,55%**
MKALKA101011, ALK	21	17	359	17	360	0,00%	1,55%
Приоритетни акции					**0**		**0,00%**
Акции во затворени инвестициони фондови							
Вкупно вложувања во акции издадени во Република Северна Македонија	**21**	**0**	**359**	**0**	**360**	**0,00%**	**1,55%**
Обични акции							
Приоритетни акции							
Акции во затворени инвестициони фондови							
Вкупно вложувања во акции издадени во странство							
Вкупно вложувања во акции	**21**		**359**		**360**		**1,55%**

2) Обврзници

ОПИС	Номинална вредност	Трошок на набавка (во 000 денари)	Вкупна вредност на денот на известување (во 000 денари)	% на издавачот	% од вредноста на пензискиот фонд
1	2	3	4	5	6
Обврзници издадени или гарантирани од Владата на Република Северна Македонија		**12.797**	**12.806**		**55,10%**
MKMINF20GY65; DO2022/15-1137	580.000,00 MKD	580	584	0,12%	2,51%
MKMINF20GY73; DO2022/16-1237	430.000,00 MKD	430	432	0,16%	1,86%
MKMINF20GY99; DO2022/18-1237dk	8.020.000,00 MKD	8.022	8.023	2,51%	34,52%
MKMINF20GY81; DO2022/17-1237	3.000.000,00MKD	3.001	3.002	0,69%	12,91%
MKMINF200DK7; RMDEN20	3.010,00 EUR	173	174	0,04%	0,75%
MKMINF200DL5; RMDEN21	10.300,00 EUR	591	593	0,17%	2,55%
Обврзници издадени или гарантирани од Народна Банка на Република Северна Македонија					

Обврзници издадени или гарантирани од банки					
Обврзници издадени од акционерски друштва, освен банки					
Вкупно инвестиции во обврзници издадени во Република Северна Македонија	**0**	**12.792**	**12.806**		**55,10%**
Обврзници и други хартии од вредност издадени од странски влади и централни банки					
Обврзници и други хартии од вредност издадени од странски единици на локална самоуправа					
Обврзници и други должнички хартии од вредност - издадени од странски компании и банки					
Вкупно инвестиции во обврзници издадени во странство					
Вкупно инвестиции во обврзници	**0**	**12.792**	**12.806**		**55,10%**

3) Други должнички хартии од вредност и удели во отворени инвестициони фондови

ОПИС	Номинална вредност	Трошок на набавка (во 000 денари)	Вкупна вредност на денот на известување (во 000 денари)	% на издавачот	% од вредноста на фондот
1	2	3	4	5	6
Трезорски записи издадени од Владата на Република Северна Македонија					
Благајнички записи издадени од Народна Банка на Република Северна Македонија					
Сертификати за депозит и комерцијални записи издадени или гарантирани од банки					
Хартии од вредност врз основа на хипотека издадени од банки					
Комерцијални записи издадени од акционерски друштва, освен банки					
Удели во отворени инвестициони фондови					
Други ненаведени хартии од вредност					
Вкупно инвестиции во други должнички хартии од вредност и удели во инвестициони фондови во Република Северна Македонија:					
Трезорски записи издадени од странски влади					
Благајнички записи издадени странски централни банки					
Комерцијални записи издадени од странски компании и банки					
Удели во отворени инвестициони фондови	**1.779**	**5.156**	**4.926**		**21,19%**
IE00B6R52259; ISAC	114	421	407	0,00%	1,75%
IE00B4X9L533; H4ZJ	503	791	755	0,00%	3,25%
IE00B4K48X80; EUNK	200	791	767	0,00%	3,30%
IE00BFY0GT14; SPPW	484	788	743	0,00%	3,19%
IE00BJ0KDR00; XD9U	121	789	754	0,00%	3,25%
IE00BFMXXD54; VUAA	183	789	748	0,00%	3,22%
IE00BK5BQV03; VGVF	174	787	753	0,00%	3,24%

Други ненаведени хартии од вредност					
Вкупно инвестиции во други должнички хартии од вредност и удели во инвестициони фондови издадени во странство	**1.779**	**5.156**	**4.926**	**0,00%**	**21,19%**
Вкупно инвестиции во други должнички хартии од вредност и удели во отворени инвестициони фондови	**1.779**	**5.156**	**4.926**	**0,00%**	**21,19%**

4) Пласмани и депозит

ОПИС	Трошок за набавка (во 000 денари)	Вкупна вредност на денот на извештајот (во 000 денари)	% од вредноста на фондот
1	2	3	4
Краткорочни депозити	335	340	1,46%
Долгорочни депозити			
Останати пласмани			
Вкупно пласмани и депозити	**335**	**340**	**1,46%**

2. Структура на инвестициите на Фондот по видови на финансиски средства

на ден 31.12.2022

ОПИС	Вкупна вредност на денот на известувањето (во 000 денари)	Процентуален удел во вредноста на фондот
Акции	360	1,55%
Обврзници и други долгорочни должнички хартии од вредност	12.806	55,10%
Краткорочни хартии од вредност	0	0,00%
Акции и удели во инвестциони фондови	4.926	21,19%
Парични средства	1.803	7,76%
Пласмани и депозити	340	1,46%
Останати средства	3.008	12,94%
Вкупно средства	**23.243**	**100,00%**

3. Извештај за реализираните добивки и загуби на Фондот

за периодот од 01.01.2022 до 31.12.2022

Датум на продажба	Продадена хартија од вредност	Бр. на хартии од вредност	Сметководствена вредност (во 000 денари)	Продажна цена (во 000 денари)	Реализирана добивка или загуба (во 000 денари)
1	2	3	4	5	6 (5-4)
	Обични акции издадени во Р. Северна Македонија				

	Приоритетни акции издадени во Република Северна Македонија				
	Акции во затворени инвестициони фондови издадени во Република Северна Македонија				
	Обични акции издадени од странски компании и банки				
	Приоритетни акции издадени од странски компании и банки				
	Акции во затворени инвестициони фондови издадени од странски компании и банки				
	Обврзници издадени или гарантирани од Владата на Република Северна Македонија				
	Обврзници издадени или гарантирани од Народна Банка на Република Северна Македонија				
	Обврзници издадени или гарантирани од домашни банки				
	Обврзници издадени од домашни акционерски друштва, освен банки				
	Обврзници и други хартии од вредност издадени од странски влади и централни банки				
	Обврзници и други должнички хартии од вредност-издадени од странски единици на локална самоуправа				
	Обврзници и други должнички хартии од вредност - издадени од странски компании и банки				
	Трезорски записи издадени од Владата на Република Северна Македонија				
	Благајнички записи издадени од Народна Банка на Република Северна Македонија				
	Сертификати за депозит и комерцијални записи издадени или гарантирани од домашни банки				
	Хартии од вредност врз основа на хипотека издадени од домашни банки				
	Комерцијални записи издадени од домашни акционерски друштва, освен банки				
	Удели во домашни отворени инвестициони фондови				
16.11.2022	KB PUBLIKUM-PARICHEN	448,64	0,13	0,13	0,03
21.11.2022	KB PUBLIKUM-PARICHEN	11,47	0,13	0,13	0,00
26.12.2022	KB PUBLIKUM-PARICHEN	5.889,26	0,13	0,13	-0,40
	Други ненаведени домашни хартии од вредност				
	Трезорски записи издадени од странски влади				
	Благајнички записи издадени странски централни банки				
	Комерцијални записи издадени од странски компании и банки				
	Удели во странски отворени инвестициони фондови				**0**
	Други ненаведени хартии од вредност издадени од странски влади и компании				
	ВКУПНО РЕАЛИЗИРАНИ ДОБИВКИ И ЗАГУБИ*				**-0,36**

*Вкупниот износ на нето реализирани капитални добивки (загуби) изнесува -36 денари. Нето реализираните капитални добивки се од нето реализирана загуба од продажба на удели во домашни отворени инвестициони фондови во износ од -36 денари.

Забелешка: Не е дозволено сумарно прикажување по финансиски инструмент, односно се евидентира секоја трансакција.

4. Извештај за нереализираните добивки и загуби на Фондот

за периодот од 01.01.2022 до 31.12.2022

Датум на последна проценка	ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТ	Трошок за набавка (во 000 денари)	Објективна вредност (во 000 денари)	Ревалоризација на хартиите од вредност расположиви за продажба	Нереализирана добивка или загуба (во 000 денари)	Нето курсни разлики (во 000 денари)	Амортизација на дисконтот (премијата) кои доспеваат на фиксен датум (во 000 денари)	Загуба поради оштетување (во 000 денари)
1	2	3	4	5	6	7	8	9
31.12.2022	**Обични акции издадени во Р. Северна Македонија**	**359**	**360**		**1**			
	MKALKA101011, ALK	359	360		1			
	Приоритетни акции издадени во Република Северна Македонија							
	Акции во затворени инвестициони фондови издадени во Република Северна Македонија							
	Обични акции издадени од странски компании и банки							
	Приоритетни акции издадени од странски компании и банки							
	Акции во затворени инвестициони фондови издадени од странски компании и банки							
31.12.2022	**Обврзници издадени или гарантирани од Владата на Р. Северна Македонија**	**12.797**	**12.806**		**-1**	**-3**	**13**	
	MKMINF20GY65; DO2022/15-1137	580	584				3	
	MKMINF20GY73; DO2022/16-1237	430	432				2	
	MKMINF20GY99; DO2022/18-1237dk	8.022	8.023		-1		2	
	MKMINF20GY81; DO2022/17-1237	3.001	3.002				1	
	MKMINF200DK7; RMDEN20	173	174			-1	1	
	MKMINF200DL5; RMDEN21	591	593			-2	3	
	Обврзници издадени или гарантирани од Народна Банка на Република Северна Македонија							
	Обврзници издадени или гарантирани од домашни банки							
	Обврзници издадени од домашни акционерски друштва, освен банки							
	Обврзници и други хартии од вредност издадени од странски влади и централни банки							
	Обврзници и други хартии од вредност издадени од странски единици на локална самоуправа							
	Обврзници и други должнички хартии од вредност - издадени од странски компании и банки							
	Трезорски записи издадени од Владата на Република Северна Македонија							
	Благајнички записи издадени од Народна Банка на Република Северна Македонија							
	Сертификати за депозит и комерцијални записи издадени или гарантирани од домашни банки							
	Хартии од вредност врз основа на							

	хипотека издадени од домашни банки							
	Комерцијални записи издадени од домашни акционерски друштва, освен банки							
	Удели во домашни отворени инвестициони фондови							
	Други ненаведени домашни хартии од вредност							
	Трезорски записи издадени од странски влади							
	Благајнички записи издадени странски централни банки							
	Комерцијални записи издадени од странски компании и банки							
31.12.2022	**Удели во странски отворени инвестициони фондови**	**5.156**	**4.926**		**-229**			
	IE00B6R52259; ISAC	421	407		-14			
	IE00B4X9L533; H4ZJ	791	755		-37			
	IE00B4K48X80; EUNK	791	767		-24			
	IE00BFY0GT14; SPPW	788	743		-45			
	IE00BJ0KDR00; XD9U	789	754		-34			
	IE00BFMXXD54; VUAA	789	748		-41			
	IE00BK5BQV03; VGVF	787	753		-34			
	Други ненаведени хартии од вредност издадени од странски влади и компании							
	ВКУПНО НЕРЕАЛИЗИРАНИ ДОБИВКИ И ЗАГУБИ	**18.312**	**18.092**		**-230**	**-3**	**13**	

Забелешка: Вкупната разлика помеѓу објективната (фер) вредност и трошокот на набавка е еднаква на вкупно нереализираните добивки (загуби) од вложување на хартии од вредност зголемени за ревалоризација на хартиите од вредност расположливи за продажба, нето курсните разлики, амортизацијата на дисконтот (премијата) на средствата кои доспеваат на фиксен датум и загубата поради оштетување, зависно од видот на средството.